Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003161

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-09-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: 05 грудня 2024 р. № 123

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ігнатенко Ольга Олександрівна
2. Olha O. Ihnatenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0009-2700-0047

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 203

Назва наукової спеціальності: Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство

Галузь / галузі знань: аграрні науки та продовольство

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 203 Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство

Дата захисту: 19-11-2024

Спеціальність за освітою: Захист рослин

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID6973

Повне найменування юридичної особи: Інститут садівництва Національної академії аграрних наук

Код за ЄДРПОУ: 00413297

Місцезнаходження: вул. Садова, буд. 23, Київ, 03027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство аграрної політики та продовольства України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут садівництва Національної академії аграрних наук

Код за ЄДРПОУ: 00413297

Місцезнаходження: вул. Садова, буд. 23, Київ, 03027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство аграрної політики та продовольства України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.35.59

Тема дисертації:

1. Адаптивність перспективних сортів абрикоса (Prunus armeniaca L.) в умовах правобережної підзони Західного Лісостепу України

2. Adaptability of new promising varieties of apricot (Prunus armeniaca L.) in the conditions of the right-bank subzone of the Western forest-steppe of Ukraine.

Реферат:

1. Наукова робота за темою дисертації є складовою частиною науково-дослідницької тематики Інституту садівництва НААН «Формування конкурентоспроможного сортименту кісточкових культур шляхом виділення високоадаптивних та кращих інтродукованих сортів за комплексом господарсько-цінних ознак», номер державної реєстрації 0121U107772, шифр завдання наукової програми 22.01.01.02 Ф. З метою вивчення господарсько-біологічних особливостей нових сортів, ступеня їх адаптивності у ґрунтово-кліматичних умовах Лісостепу України та визначення придатних для подальшого впровадження у виробництво й використання в селекційних програмах у процесі дослідження вирішували такі завдання: -дослідити особливості росту та плодоношення дерев; -відібрати сорти, стійкі до низьких температур у зимово-весняний період; -відібрати сорти, стійкі до високих температур у весняно-літній період; -дослідити особливості морфогенезу абрикоса; -відібрати сорти абрикоса, стійкі до патогена Monilia cinerea Bonord; -

оцінити сорти за продуктивністю і якістю плодів; -визначити товарні та споживчі якості плодів у свіжому вигляді. Об'єктами дослідження були господарсько-біологічні особливості нових сортів абрикоса та фізіологічні процеси, які забезпечують їх адаптивність в умовах Лісостепу України. Предметом дослідження було обрано 20 сортів абрикоса вітчизняної та зарубіжної селекції в різновікових насадженнях, які були закладені 2016, 2018, 2019 рр., з площею живлення 5,0 × 2,5 м та 5,0 × 3,0 м на підщепі дика алича. Усі дослідні насадження абрикоса закладені згідно з методикою первинного сортовипробування. Визначено основні причини, що стримують розширення площ промислових насаджень абрикоса в Україні та світі. Наведено порівняльну характеристику 20 сортів щодо особливостей росту й наростання габітусу в дерев абрикоса в умовах правобережної частини Київщини, формування та ефективності процесів їхнього фотосинтетичного апарату, рівня стійкості до посухи, зимо- та морозостійкості, патогеностійкості, врожайності та якості плодів, а також показано економічну ефективність вирощування абрикоса в умовах правобережної підзони Лісостепу. У процесі дослідження використовували польовий, лабораторний та порівняльний методи. Ґрунт дослідних ділянок відповідав вимогам для вирощування культури абрикоса та отримання експериментальних даних. Сорти абрикоса досліджували згідно з «Методикою проведення експертизи сортів плодово-ягідних, горіхоплідних культур та винограду» в умовах західної частини Лісостепу України. Лабораторні дослідження виконували в секторі агрохімічних досліджень, лабораторії фізіології рослин і мікробіології, лабораторії післязбиральної якості плодово-ягідної продукції Інституту садівництва Національної академії аграрних наук України (с. Новосілки, Фастівський район, Київська область). Агротехнічний догляд здійснювали відповідно до рекомендацій ІС НААН щодо вирощування плодоносних насаджень без зрошення в умовах Лісостепу. Зокрема ґрунт у міжряддях і пристовбурних смугах утримували під чорним паром. Боротьбу зі шкідниками та хворобами проводили відповідно до загальноприйнятих рекомендацій відділу захисту рослин ІС НААН України. Досліджувані сорти української селекції: Мелітопольський ранній (к.), Сяйво (к.), Ботсадівський, Особливий Денисюка, Червневий ранній ранній, Костінський, Роднік, Запорожець, Винoсливий, Кумір, Степовий та зарубіжної: HGA-19, Gold Rich, Robada, Harogem, Аврора, Jumbo Cot, Cegledi Bibor, Hargrand, Faralia. Отримані результати дали змогу здійснити попередній аналіз вітчизняних та зарубіжних сортів на предмет стійкості до несприятливих погодних умов у 2021–2024 роках і виявити найкращі сорти за низкою господарсько-цінних ознак.

2. The scientific work on the topic of the dissertation is an integral part of the scientific research topic of the Institute of Horticulture of the National Academy of Sciences "Formation of a competitive assortment of stone crops by selection of highly adaptive and better introduced varieties based on a complex of economic and valuable traits", state registration number 0121U107772, task code of the scientific program 22.01.01.02 F. In order to determine the economic and biological features of new varieties, the degree of their adaptability in the soil and climatic conditions of the Forest Steppe of Ukraine for further introduction into production and selection programs, the following tasks were performed in the course of work: - to investigate the peculiarities of tree growth and fruiting; - select varieties resistant to low temperatures in the winter-spring period; - investigate the peculiarities of culture morphogenesis; - to select apricot varieties resistant to the pathogen Monilia cinerea Bonord; - evaluate varieties by productivity and fruit quality; - to study the commercial and consumer qualities of fresh and processed fruits. The economic and biological features of new apricot varieties and physiological processes that ensure their adaptability in the conditions of the Forest Steppe of Ukraine were chosen as the objects of the study. The dissertation identifies the main reasons that prevent the expansion of the area of industrial apricot plantations in Ukraine and the world. The comparative characteristics of 20 varieties regarding the features of plant growth and development in the conditions of Kyiv region, the formation and efficiency of their photosynthetic apparatus, the level of resistance to drought, winter and frost resistance, pathogen resistance, yield and fruit quality are shown, as well as the economic efficiency of apricot cultivation in conditions of the western part of the forest-steppe. The results of research on apricot varieties are presented. Field, laboratory and comparative methods were used in the research process. The soil of the experimental plots met the requirements for growing apricot crops and obtaining experimental data. Apricot varieties were studied in accordance with the "Methodology for examination of varieties of fruit and berry, nut-bearing crops and grapes"

under the conditions of the western part of the Forest Steppe of Ukraine. Laboratory research was carried out in the sector of agrochemical research, the laboratory of plant physiology and microbiology, the laboratory of post-harvest quality of fruit and berry products of the Institute of Horticulture of the National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine (Novosilky village, Fastivskyi district, Kyiv region). The subject of the study was 20 varieties of apricot of domestic and foreign selection in plantations of different ages that were planted in 2016, 2018, 2019 with a feeding area of 5.0 x 2.5 m and 5.0 x 3 m on wild cherry rootstock. All experimental apricot plantings were established according to the method of primary variety testing. The 2016 and 2019 gardens were planted in the fall of those years, and the 2018 plantings were planted in the spring. Agrotechnical care was carried out in accordance with the recommendations of the IS of the National Academy of Sciences on the cultivation of fruit-bearing plantations without irrigation in the conditions of the Forest Steppe. In particular, the soil in the interrows and near-stem strips was kept under black steam. The fight against pests was carried out in accordance with the generally accepted recommendations of the Department of Plant Protection of the IS of the National Academy of Sciences of Ukraine. The studied varieties of Ukrainian selection: Melitopol early (f.), Syaivo (f.), Botsadivsky, Special Denysyuka, Chervnevy, Kostinsky, Rodnik, Zaporozhets, Vinoslyvy, Kumir, Steppe. Foreign breeding: HGA-19, Gold Rich, Robada, Harogem, Aurora, Jumbo Cot, Cegledi Bibor, Hargrand, Faralia. The obtained results made it possible to conduct a preliminary analysis of domestic and foreign varieties for adverse weather conditions in 2021-2024 and to identify the best varieties according to a number of economic and valuable characteristics.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0121U107772

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Resistance of Apricot Varieties (Prunus Armeniaca) to Major Abiotic Factors in the Western Forest-Steppe of Ukraine / Olga Ignatenko et al. Agronomy Research. 2024. Vol. 22 (1). P. 127–145, DOI: https://doi.org/10.15159/AR.24.014 (проведення експериментальних досліджень, аналіз отриманих результатів, підготовка та написання статті; частка участі — 100 %)
- 2. Ігнатенко О. О., Мойсейченко Н. В. Особливості росту абрикоса (Prunus armeniaca L.) вітчизняної та зарубіжної селекції при первинному сортовивченні у Лісостепу України. Аграрні інновації журнал. 2023. № 22. С. 125–131. DOI: https://doi.org/10.32848/agrar.innov.2023.22 (проведення експериментальних досліджень, аналіз отриманих результатів, підготовка та написання статті, частка участі — 100%)
- 3. Ігнатенко О. О., Мойсейченко Н. В., Василенко В. І. V Міжнародна науково-практична онлайн конференція «Інновації в освіті, науці та виробництві», присвячена 100-річчю від дня заснування ВСП «Мукачівський фаховий коледж НУБіП України», 24–26 листопада 2021 р., НУБіП України, м. Київ. «Українські та зарубіжні сорти абрикоса». (проведення експериментальних досліджень, аналіз отриманих результатів, підготовка та написання статті; частка участі — 85 %)
- 4. Макарова Д. Г., Ігнатенко О. О. Міжнародна наукова інтернет-конференція «Селекція, генетика та біотехнологія сільськогосподарських рослин: досягнення, інновації та перспективи», 26 жовтня 2022 р., м. Одеса. «Комплексне визначення посухостійкості цінного генофонду Prunus armeniaca L. в умовах правобережної підзони Київської області Західного Лісостепу України». С. 50. (проведення експериментальних досліджень, аналіз отриманих результатів, підготовка та написання статті; частка участі — 75 %)

- 5. Ігнатенко О. О., Мойсейченко Н. В., Василенко В. І. Всеукраїнська науково-практична конференція «Генетика і селекція в сучасному агрокомплексі», 4 листопада 2022 р. «Оцінка стійкості перспективних сортів абрикоса до Monilia cinerea Bonord за 2021–2022 роки на території Західного Лісостепу України Київської області». (проведення експериментальних досліджень, аналіз отриманих результатів, підготовка та написання статті; частка участі — 85 %)
- 6. Трохимчук А. І., Мойсейченко Н. В., Ігнатенко О. О. Цінні зразки абрикоса звичайного (Prunus armeniaca L.) генофонду інституту садівництва НААН. Аграрна освіта і наука: досягнення та перспективи розвитку : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., присв. видатним ученим Васильківському С. П. і Молоцькому М. Я. 30 березня 2023 р., Біла Церква : Білоцерк. нац. аграр. ун-т, 2023. С. 55–59. (проведення експериментальних досліджень, аналіз отриманих результатів, підготовка та написання статті; частка участі — 85 %)
- 7. Ігнатенко О. О., Мойсейченко Н. В., Василенко В. І. Морозо- та зимостійкість перспективних сортів абрикоса (Prunus armeniaca L.) в умовах правобережної підзони Західного Лісостепу України. Садівництво. 2021. Вип. 76. С. 102–108. (проведення експериментальних досліджень, аналіз отриманих результатів, підготовка та написання статті; частка участі — 75 %)
- 8. Ігнатенко О. О. Стійкість сортів абрикоса вітчизняної та зарубіжної селекції до Monilia Cinerea Bonord у Західному Лісостепу України. Садівництво. 2023. Вип. 78. С. 87–93. (проведення експериментальних досліджень, аналіз отриманих результатів, підготовка та написання статті; частка участі — 100 %)
- 9. Макарова Д. Г., Ігнатенко О. О. Комплексне визначення посухостійкості цінного генофонду Prunus armeniaca L. в умовах правобережної підзони Київської області Західного Лісостепу України. Селекція, генетика та біотехнологія сільськогосподарських рослин: досягнення, інновації та перспективи. Тези доповідей Міжнародної інтернет-конференції, м. Одеса, 26 жовтня 2022 р. С. 50. (проведення експериментальних досліджень, аналіз отриманих результатів, підготовка та написання статті; частка участі — 85 %)
- 10. Функціональна активність пігментного комплексу сортів абрикоса (Prunus armeniaca L.), інтродукованих у Київську область / Макарова Д. Г., Василенко В. І., Мойсейченко Н. В., Ігнатенко О. О. Садівництво. 2022. Вип. 77. С. 36–40. (проведення експериментальних досліджень, аналіз отриманих результатів, підготовка та написання статті; частка участі — 75 %)

Наукова (науково-технічна) продукція: сорти рослин

Соціально-економічна спрямованість: збільшення обсягів виробництва

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 22.01.01.02 Ф

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мойсейченко Неля Василівна

2. Nelia V. Moiseichenko

Кваліфікація: к. с.-г. н., с.н.с., 06.01.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0001-6975-3970

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут садівництва Національної академії аграрних наук

Код за ЄДРПОУ: 00413297

Місцезнаходження: вул. Садова, буд. 23, Київ, 03027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство аграрної політики та продовольства України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Заморський Володимир Васильович
2. Volodymyr Zamorskyi

Кваліфікація: д.с.-г.н., професор, 06.01.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7437-9071

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет садівництва

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 1, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пелехатий Вадим Миколайович
2. Vadym M. Pelekhatyi

Кваліфікація: к. с.-г. н., доц., 06.01.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8861-6664

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Поліський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493681

Місцезнаходження: бульвар Старий, 7, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кондратенко Тетяна Єгорівна

2. Tatjana Y. Kondratenko

Кваліфікація: д.с.-г.н., професор, 06.01.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0519-568X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут садівництва Національної академії аграрних наук

Код за ЄДРПОУ: 00413297

Місцезнаходження: вул. Садова, буд. 23, Київ, 03027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство аграрної політики та продовольства України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рудник-Іващенко Ольга Іванівна

2. Olga I. Rudnyk-Ivashchenko

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2724-9482

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут садівництва Національної академії аграрних наук

Код за ЄДРПОУ: 00413297

Місцезнаходження: вул. Садова, буд. 23, Київ, 03027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство аграрної політики та продовольства України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Бублик Микола Олександрович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Бублик Микола Олександрович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Ігнатенко Ольга
Реєстратор	УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна